

Daniëlle Hermans

Stille getuigen

LIFE – Deel 1

A.W. Bruna Fictie

© 2013 Daniëlle Hermans
© 2013 A.W. Bruna Uitgevers, Utrecht

Omslagbeeld

© Martin Barraud / Getty Images

Omslagontwerp

Wil Immink Design

ISBN paperback 978 90 229 9652 2

ISBN e-book 978 90 449 6953 5

NUR 332

Deze uitgave kwam tot stand door bemiddeling van Sebes & Van Gelderen Literair Agentschap te Amsterdam (www.BoekEenSchrijver.nl).

Disclaimer

Dit boek staat los van de werkelijkheid en beoogt geen waargebeurd verhaal te vertellen. Voor zover verhaallijnen raakvlakken zouden kunnen hebben met feitelijke gebeurtenissen, geldt dat de auteur deze geheel naar haar eigen hand heeft gezet en tot fictie heeft gemaakt. Hetzelfde geldt voor in het boek voorkomende personen en instellingen.

Proloog

Agent Boersma voelde zich hier niet meer op zijn gemak. Al een hele tijd niet. Bij het tweede incident dacht hij nog aan een toevalstreffer, maar bij de derde melding wist hij dat het menens was.

Sinds jaar en dag was dit park onderdeel van zijn werkgebied. Boersma kende elke boom, elke struik, wist de exacte locaties aan te wijzen waar de krokussen in het voorjaar opkwamen, waar de zon het langst scheen en de sneeuw het langst bleef liggen.

Op deze zomerse zondagochtend keek hij om zich heen. Nu was het hier nog stil, maar over een paar uur zou het park bevolkt worden door de hordes mensen die in de omliggende flats woonden en gras onder hun blote voeten wilden voelen.

Bij het meertje bleef hij staan. Een stuk verderop zat een groep eenden in de zon. Hij veegde het zweet van zijn voorhoofd en keek naar de overkant. Gelukkig. De twee zwanen zaten op hun vaste plek aan de rand van het kleine eiland in het midden van het meer. Veilig. Ondanks de warmte ging er een rilling door hem heen.

Plotseling hoorde hij een schreeuw, gevolgd door gegil. Hoog, als van een kind. Hij rende het pad af en sprintte de hoek om.

Een man, een vrouw en twee kinderen hielden elkaar vast, hun gezichten gericht naar de picknicktafel een paar meter bij hen vandaan. Naast hen lag een felblauwe koelbox op z'n kant. Een fles cola was eruit gerold. De vrouw hield haar hand voor de ogen van het kleinste kind. Het andere klemde zich als een aapje om haar heen en staarde met open mond voor zich uit. Boersma volgde hun blik en zijn mond werd droog. 'Nee, niet weer,' fluisterde hij en hij snelde op hen af. 'Meneer, mevrouw, bent u in orde?'

De man keerde zich naar hem toe. 'Er komen hier verdomme

kleine kinderen!’ schreeuwde hij en hij gebaarde naar de picknicktafel. ‘Dit is om te kotsen. Hoe gestoord kun je zijn, waarom doet iemand zoiets? Waarom grijpen jullie niet in?’

‘Meneer, wij...’

De man stak zijn vinger naar hem uit. ‘Ik heb die stukjes in het wijkjournaal heus wel gelezen. Dit is niet de eerste keer. Dat weet ik. Pak die idioten op in plaats van dat zinloze uitdelen van boetes om stompzinnigheden.’

‘Hebt u hier iemand gezien? Iemand zien weglopen?’

‘Wat denkt u zelf? Denkt u nou werkelijk dat als ik die gore kloodzak gezien had, ik hem gewoon had laten lopen? Man, ik had hem kapot getrapt.’ Hij wees naar de picknicktafel. ‘Het hangt daar verdomme gewoon, alsof het de normaalste zaak van de wereld is!’

‘Gaat u maar gauw. Breng de kinderen naar huis. Kunt u mij uw telefoonnummer geven, voor het geval dat...’

‘En nu? Nou? Wat nu? Mijn kinderen? Straks durven ze nooit meer een park in.’

Overdreven, dacht Boersma. Ouders bleven ouders. Toch begreep hij hun zorg maar al te goed.

‘Kom, we gaan,’ zei de man. Hij pakte de koelbox op en smeede de fles cola erin. Boersma keek ze na; twee snikkende kinderen, de vrouw met haar bleek weggetrokken gezicht en de man die van woede rood aangelopen was.

Hij liep naar de tafel, pakte zijn mobiel en keek omhoog.

Nadat hij vanuit elke hoek een foto had genomen, belde hij voor assistentie. Het verbaasde hem niet dat aan de andere kant van de lijn werd gegrinnikt toen hij uitlegde waar het om ging. Ze zien de ernst er niet van in, dacht hij. Ze denken dat dit een kwajongensstreek is en zien mij als een seniele ouwe zak. Alleen vergeten ze even dat ik lang genoeg meega om onderscheid te kunnen maken tussen een kwajongensstreek en de uitspattingen van een sadist. Dat dit er een van de laatste categorie was, stond als een paal boven water. ‘Weet je wat, laat maar zitten. Ik ruim het hier zelf wel op.’

Hij scrolde door zijn contacten. Het telefoontje dat hij ging ple-

gen, was maar een formaliteit, want hij wist wat de reactie van zijn chef zou zijn; precies wat hij niet wilde horen. Toen hij verbinding kreeg, vertelde hij wat hij gevonden had. Terwijl hij met een half oor naar zijn chef Keskin luisterde, die hem betichtte van het verdoen van zijn kostbare tijd, besloot hij dat hij het er deze keer niet bij zou laten. Nee. Deze keer zou hij een uitgebreid verslag opstellen en alle foto's die hij had gemaakt erbij voegen, allemaal. Vervolgens zou hij het dossier bij Keskin afleveren, exact volgens het boekje. En dan zou hij iets doen waarmee hij zijn boekje te buiten ging.

Hij sloot zijn telefoon af en keek weer omhoog. Ze bungelde aan een boomtak die schuin over de tafel hing. De oranje waslijn zat om haar nek, zo strak dat het leek alsof haar kopje er elk moment af kon vallen. De ogen waren wijd opengesperd en haar lichtroze tong stak half uit haar mond. Het lammetje was gehalveerd. Haar ingewanden hingen uit haar bovenlichaam en raakten nog net niet de bovenkant van de picknicktafel.

DAG 1

1

Tien minuten geleden was ze aan haar ochtenddienst begonnen. Ze had haar headset met een antiseptisch doekje schoongeveegd en opgezet. Terwijl ze het builtje kruidenthee in haar beker doopte, keek ze met slaperige ogen naar het theewater dat langzaam donkerder kleurde. Op het moment dat ze een slok wilde nemen, kwam er een oproep binnen. Met een zucht zette ze haar beker neer.

‘112, wat kan ik voor u doen?’ Er klonk gehijg. Vrij hoog. Een vrouw? Een kind misschien? ‘Hallo, kunt u praten? Hebt u hulp nodig?’

‘Ja...’ Het gehijg ging over in een zacht gepiep, als van een puppy. ‘Ja, jullie moeten komen, ze... ze...’

Nee, geen kind, een vrouw. Het klonk alsof ze in een lege ruimte stond. Hol. Ze hoorde iemand overgeven. ‘Mevrouw? Waar bent u? Bent u ziek? Moeten we een ambulance sturen?’

Weer wat gehijg, gevolgd door een snik en een diepe inademing. ‘Nee, nee, de politie, de politie moet komen. Ze liggen boven, ze zijn dood.’ Een kreun. ‘O, mijn god... Wacht... ik...’

De telefoniste hoorde het doortrekken van een wc. ‘Het adres?’ vroeg ze en ze drukte haar headset dicht tegen haar oor. Het bleef stil. ‘Hallo? Mevrouw? Bent u daar nog? Het adres. Alstublieft, anders kunnen wij u niet helpen.’ Gejaagd werd het adres opgenoemd. De telefoniste gaf de melding door en zei: ‘Ze komen eraan. Wat is uw naam?’ Nadat ze die had ingetikt, zei ze: ‘Loopt u voorzichtig naar buiten zonder iets aan te raken en blijf wachten tot de politie er is. Blijf alstublieft met mij aan de lijn tot ze er zijn.’

‘Ja, oké, ja,’ zei de vrouw en ze hing op.

Rechercheur Tom Vroom was verdwaald. De straat die hij in zijn gps had ingevoerd, was in het niets opgelost zodra hij de snelweg had verlaten. Het pijltje leek over onbewoond land te zweven, alsof hij in de woestijn reed.

De tweede persoon aan wie hij de weg vroeg, wist waar hij moest zijn. Terwijl Tom langzaam een doodstille straat inreed, begreep hij waarom zijn gps van slag was. De nieuwbouwwijk lag als een grote onrijpe puist midden in een weiland.

Hij parkeerde tegenover het huis waar twee politiewagens voor de deur stonden. Zo te zien waren de huizen hier pas opgeleverd. Drie nummers verder hing nog een laken voor het raam, de stratenmakers waren pas halverwege met het leggen van de klinkers en iets verderop lag een stapel lantarenpalen binnen een afgesloten hekwerk, klaar om geplaatst te worden. Straks stonden hier woonwijkborden en begrepsden witte klinkers de parkeervakken: één voor elk huishouden. Er zouden straatfeesten worden gegeven, men zou op elkaars kinderen passen, ze zouden ruzie maken over bomen die de zon wegnamen, er zou worden vreemdgegaan met de buurman of buurvrouw, ze zouden twisten over het niet in ‘hun eigen’ vak kunnen parkeren, ze zouden spullen van elkaar lenen en elkaar helpen als iemand ziek werd. Maar zover was het nog niet.

Hij stapte uit. De hitte viel als een deken over hem heen. Terwijl hij zijn zonnebril in de hals van zijn T-shirt haakte, liep hij op de agenten af die voor het huis stonden om nieuwsgierigen op afstand te houden. Zo’n anderhalve meter bij hen vandaan stond een vrouw wild gebarend te telefoneren. Tom knikte naar de agenten, liep op de vrouw af en trok de telefoon zachtjes uit haar hand. Hij zette hem aan zijn oor: ‘Goedendag, politie, mevrouw belt u zo terug.’

Met bloeddorlopen ogen keek ze naar hem op. Ze rook wat zurig. Haar gezicht en hals zaten onder de rode vlekken en in haar vuist hield ze een tissue geklemd die ze constant tegen de onderkant van haar knalrode en vervelde neus drukte.

‘Het spijt me mevrouw, maar ik wil graag eerst met u praten voordat u dat met anderen doet.’ Hij gaf haar de telefoon terug die ze met een routineus gebaar in haar bh stopte. Tom legde een hand op haar rug en leidde haar weg van de mensen die zich voor het huis hadden verzameld en waar nu ook een paar journalisten tussen stonden. Hij voelde haar huid door haar vochtige blouse branden.

‘Het is verschrikkelijk.’ Ze wees naar het huis. ‘Daarbinnen. Die lieve, lieve mensen... Zo jong, zo...’ Haar stem brak.

‘Kende u ze goed?’

‘Ik maak hier schoon.’

‘Hebt u de sleutel?’

Ze knikte.

‘Altijd op woensdag?’

Ze knikte weer.

‘Was de deur dicht?’

‘Ja, maar niet op slot. Ze draaien hem altijd op slot, dus ik dacht: goh, dat zijn ze vast vergeten. Ik ging er helemaal van uit dat ze naar hun werk waren. Ik vond het al zo vreemd, die dichte gordijnen... Nou, toen liep ik naar boven en...’

‘U ging meteen naar boven?’

‘Ik... Er was iets, ik voelde iets, alsof ik wist dat ze nog thuis waren. Meestal maak ik eerst koffie, maar nu... ik weet het niet... Toen zag ik ze liggen...’ Ze drukte de tissue tegen haar mond.

Hij wenkte een van de agenten. ‘Neem jij mevrouw even mee? Noteer haar gegevens alvast. En voortaan even opletten graag. Het is niet de bedoeling dat getuigen iedereen gaan bellen. Ik wil straks nog met haar praten.’ De agent keek hem stuurs aan, pakte de vrouw bij haar arm en leidde haar naar de politieauto.

Tom trok het afzetlint omhoog en stapte eronderdoor. De voortuinen waren nog niet klaar. Overal lag zand, en bij sommige huizen groeide onkruid tegen de muren. Bij dit huis niet. De piepkleine tuin zag er keurig uit, met grote lichtgrijze tegels en omheind door jonge buksboompjes die ooit een haag moesten vormen. Naast het pad dat naar de voordeur leidde, stond een bordje met de naam en de website van de hovenier. Voor het raam

aan de voorkant was een wit rolgordijn neergelaten. Tom keek naar het huis van de bureu. De keukens lagen aan de straatkant. Dat was slecht nieuws. Hij liep naar de voordeur. Op het aluminiumbordje naast de bel stonden hun namen in zwierige zwarte letters: Yvette en Ron van Wijk.

Het ontging hem niet dat de agent die in de deuropening stond om de plaats delict veilig te stellen, er aangeslagen uitzag. Dat voorspelde niet veel goeds. Tom knikte hem toe en keek de hal in. Aan de kapstok hingen jassen, keurig aan een hangertje. Damesjassen links, herenjassen rechts. Zijn ogen gleden langs de trap omhoog. Hij had er wel een beeld van hoe het daarboven ingedeeld zou zijn. Daar was niet veel fantasie voor nodig.

‘En?’

‘Het is niet fraai,’ zei de agent.

Het is nooit fraai, dacht Tom en hij diepte een plastic zakje uit zijn spijkerbroek. Hij haalde de handschoenen eruit, trok ze aan en liep naar boven.

In de deuropening van de slaapkamer bleef hij staan. Niet fraai was te zwak uitgedrukt. Veel te zwak. Hij pakte zijn telefoon en toetste een nummer in.

‘Landelijk Instituut Forensische Expertise. Goedemorgen,’ klonk een frisse vrouwenstem.

‘Hallo, Tom Vroom hier, recherche. We hebben jullie nodig.’

‘Ik verbind u door.’

De geblindeerde minibus voerde een blauw zwaailicht en stooft over de vluchtstrook. De chauffeur moest een ontwijkende beweging maken toen een automobilist iets te ver over de doorgetrokken streep reed. ‘Verdomde spits,’ mompelde Alex, die op de passagiersstoel zat en de stilstaande auto’s voorbij zag flitsen.

‘Slecht geslapen, Professor?’ vroeg de chauffeur.

‘Nee, hoor.’

De chauffeur trok zijn schouders op en begon zachtjes te fluiten. Nog een dag en dan was hij ervanaf. Pas drie maanden werkte hij als chauffeur bij het Landelijk Instituut Forensische Expertise, dat LIFE werd genoemd. Maar hij had het er wel gezien. Na een week eigenlijk al. In zijn optiek werkten er bij LIFE alleen maar idioten; workaholics zonder privéleven die erop kicken geconfronteerd te worden met de grootste gruwelen die je als mens ooit onder ogen kreeg. Zijn collega-chauffeurs vonden het geweldig. Die genoten van de sfeer van geheimzinnigheid, en van de vreemdsoortige stilte die altijd in het gebouw hing, alsof je een of ander heiligdom betrad. Hij niet. Hij werd er naar van.

Gisteren had hij de grote baas laten weten bij LIFE niet goed op zijn plek te zitten en dat hij weg wilde. Ze had alleen geknikt en hem gevraagd of hij de procedure kende. Die kende hij. Aangezien opzegtermijnen hier niet golden – de materie was te vertrouwelijk om mensen in dienst te houden die er liever niet werkten – was vandaag meteen al zijn laatste dag. Het was hem opgevallen dat, nadat hij was uitgesproken, Madeleine Bekkers hem had aangekeken alsof hij haar persoonlijk aanviel. Ook al zo’n workaholic, dat mens. Tja, zijn karakter was nou eenmaal anders. Kijk, had hij tegen zijn vrouw gezegd toen hij haar vertelde dat hij zijn

ontslag ging indienen, ik ben iemand die houdt van de mooie dingen in het leven. Van een biertje op zijn tijd, voetbal, met de jongens een avondje stappen. Die mensen hebben dat niet. Die snappen dat niet. Die staan met de doden op en gaan ermee naar bed, bij wijze van spreken dan.

Hij voelde dat de Professor zich aan hem ergerde en stopte met fluiten, greep naar zijn zonnebril en zette hem op terwijl Alex de airconditioning zonder overleg hoger zette. De chauffeur begon te neuriën. Nog zoiets. Die geheimhoudingsplicht die ze moesten hanteren, dat zinde hem totaal niet. Daar was hij veel te open en spontaan voor. Hij begreep het wel en had zich keurig aan die regel gehouden. Dat zou hij blijven doen, want zo was hij ook, maar hij was nou eenmaal iemand die na een dag hard werken zijn ei kwijt moest. Hij snapte niet hoe de anderen het deden. Wat vertelden ze thuis? Niks? Dat was haast onmogelijk. En op feestjes? Ja, iedereen vond het geweldig als je vertelde dat je bij LIFE werkte, maar zodra bleek dat hij geen antwoord op vragen mocht of kon geven, was die interesse snel verdwenen.

Interessant wel. Vanaf het moment dat hij zijn collega's liet weten dat hij het bij LIFE niet echt naar zijn zin had, leken ze hem te negeren. Ja, het was hem meteen al opgevallen dat de onderlinge loyaliteit bij de 'Lifers' groot was. Het was één grote familie die elkaar, wat er ook gebeurde, de hand boven het hoofd hield, met het hoofd Forensische Pathologie, die nu naast hem zat, als een soort pater familias en Madeleine Bekkers, de grote baas, als moeder-overste. Hij grinnikte even, zag voor zich hoe die twee in pij en habijt door het ultramoderne gebouw liepen.

Hij blikte opzij. Daar begreep hij ook niks van, waarom iedereen zo lyrisch was over Alex, die druk met zijn telefoon in de weer was. Bladiebla Alex van Brederode, door iedereen 'de Professor' genoemd, gedroeg zich als Sherlock Holmes in eigen persoon. Of nee, een tv-ster. Zoiets. Verwaande kwast. En hij was niet de enige die zo over hem dacht, want van zijn neef, die bij de recherche zat, begreep hij dat Van Brederode niet overal even geliefd was. 'Hij steekt overal zijn neus in en doet het werk dat wij eigenlijk moeten doen. Die vent banjert constant over onze grenzen heen, doet

alsof wij niet bestaan en komt er nog mee weg ook. Hij deelt zijn informatie niet en houdt alles voor zich. Nee, joh, die is alleen maar met zichzelf bezig, met zijn carrière,' had zijn neef gezegd.

Hij schraapte zijn keel en zei: 'U weet dat ik er vanaf morgen niet meer ben?'

'Wie komt er voor je in de plaats?' vroeg Alex zonder van zijn telefoon op te kijken.

'Geen idee. Misschien wel niemand, gezien de bezuinigingen. Ah, dit moet 'm zijn,' zei hij en hij nam de afslag. Aan het einde ervan, bij de stoplichten, keek hij naar links en naar rechts. 'Tja, wat nu?'

'Je hebt toch gps?' vroeg Alex geïrriteerd.

'Ja, maar de straat waar we moeten zijn staat er niet op,' zei hij en hij wees naar het pijltje op het scherm.

Achter hen werd getoeterd. Alex keek om zich heen. 'Die kant,' zei hij en hij wapperde met zijn hand naar rechts.

'Want?'

Alex zuchtte. 'Omdat je, als je goed kijkt, daar een nieuwbouwwijk ziet liggen. Ik neem aan dat het daar dus is omdat het nog niet in dat apparaat is opgenomen. Hoe heet die straat ook weer?'

'Arrenslee.'

'Dat bedoel ik. Nieuwbouw. Rechtsaf dus.'

Zuchtend stuurde de chauffeur het busje naar rechts. Nog een paar uurtjes en dan kon hij zijn spullen pakken. Weer een normaal leven gaan leiden. Met normale mensen werken. Mensen zoals hij.

Tom liep naar beneden en stapte de woonkamer in. Aan de achterkant van het huis zaten twee grote glazen schuifdeuren. De achtertuin was, net als die aan de voorkant, keurig aangelegd. Links en rechts werd de kavel begrensd door houten schuttingen. Achterin stond een kleine bakstenen schuur. Daarnaast een poort.

De kamer was modern ingericht. Er stond een donkergrijze hoekbank met knalroze kussens van verschillende materialen,

keurig opgeklopt en in het gelid. Over de leuning lag een lichtgrijs-met-lichtroze geblokte plaid. Op het hoogpolige zwarte kleed stond een glazen salontafel. Leeg. Aan de muur tegenover de bank hing een groot tv-scherf. Daaronder een lage tafel met links en rechts twee Boeddha-hoofden op een metalen standaard. De afstandsbediening lag er precies tussenin. Kaarsrecht.

Hij liep naar de ruwhouten tafel waar zes zwarte leren stoelen omheen stonden. Ernaast stond een antiek oud-Hollands dressoir, waarschijnlijk een erfstuk. Hij trok de klep open. De binnenkant was bekleed met bevekt groen vilt. Op de verhoging met zes kleine lades lag een stapeltje post. Tegen de linkerwand stond een dichtgeklapte laptop. Elk papiertje, elk bonnetje moest worden gecontroleerd en die laptop moest worden leeggetrokken. Tot nu toe was dit het enige teken van aanwezigheid van mensen, want het was hier haast steriel; zo schoon en onpersoonlijk, dat hij zich afvroeg of dit op het stel dat boven lag afstraalde. Toch waren juist deze twee mensen die, als hij het goed inschatte, zich stilletjes en haast onzichtbaar door het leven voortbewogen, iemand opgefallen.

De keuken was van het eetgedeelte afgescheiden door een bar. Er stonden twee lege wijnglazen op, een fles rode wijn die voor driekwart leeg was en een bordje met twee zweterige kaasblokjes. Op de rand van de bar lag een roze keukendoekje. Waarschijnlijk hadden ze gisterenavond televisie zitten kijken, een film, genietend van hun vrije avond, zonder te beseffen dat het hun laatste zou zijn. Waarschijnlijk had zij één glas wijn gedronken, hij twee. Na de film had zij de plaid keurig opgevouwen en over de bank gelegd. Ze had de kussens opgeklopt en toen waren ze naar bed gegaan. Maar waarom stonden deze spullen hier, op de bar? Waarom wel de plaid opvouwen en dit niet even opruimen? Waarschijnlijk had ze dat doekje net over de salontafel gehaald toen iemand aanbelde. Dat was het meest logische scenario, want de deur was niet geforceerd. Onverwacht bezoek. Zou de man, Ron, al boven zijn geweest? Was hij weer naar beneden gekomen om te kijken wie het was? Was hij degene die open had gedaan? Kenden ze die persoon? Of personen? Waren ze met een wapen bedreigd en naar boven geleid?